

Valtuustoaloite koskien jalkakäytävän rakentamista Kavallintielle

150/10.03.01/2019, 148/00.02.00/2019

KV 11.11.2019 § 60

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kuntatekniikan projekti-insinööri Minna Raatikka, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Valtuutettu Konsta Saarela ja 5 muuta allekirjoittajaa ovat kaupunginvaltuuston kokouksessa 8.4.2019 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa he esittävät, että aiemmin Kavallintielle suunniteltu jalkakäytävä toteutettaisiin hulevesiviemärin rakentamisen yhteydessä. Valtuustoaloite on esityslistan **oheismateriaalina**.

Yhdyskuntavaliokunta käsitteli vastauksen aloitteeseen ensimmäisen kerran 14.5.2019 (§ 56). Kuntatekniikan valmistelussa vastauksessa todettiin, että jalkakäytävän rakentamista Kavallintielle on käsitelty aiemmin useaan otteeseen kaupungin päätöksenteossa erityisesti liikenneturvallisuussyistä. Viimeisin käsittely on vuodelta 2017 niinkään valtuustoaloitteen pohjalta (Valtuustoaloite Kavallintien turvallisuuden parantamisesta). Yhdyskuntalautakunta päätti kokouksessaan 25.4.2017 (§ 47) yksimielisesti, ettei Kavallintien katusuunnitelmaa päivitetä jalkakäytävän toteuttamiseksi vaan että Kavallintien olosuhteita parannetaan hoitosuunnitelmassa linjatulla tavalla (**oheismateriaali**). KH ja KV merkitsivät vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi tämän mukaisesti ja KV totesi 22.5.2017 aloitteen loppuun käsitellyksi (§ 38). Kauniaisten arvokkaat tiemaisemat -hoitosuunnitelmassa (**oheismateriaali**) todetaan, ettei jalkakäytävää tule rakentaa Kavallintielle Eteläinen Heikelintie - Jollakuja väliselle osuudelle katu- ympäristön kulttuurihistoriallisten arvojen ja ominaispiirteiden vuoksi. Täten kuntatekniikalla ei ollut aiemmin tehtyjen päätösten mukaisesti päivitettyjä suunnitelmia Kavallintien jalkakäytävän rakentamiseksi, eikä myöskään määrärahavarausta työohjelmissa. Teknisesti olisi sinänsä ollut mahdollista rakentaa kapeahko jalkakäytävä ko. urakan kattamalle alueelle (n. 90 m pituiselle osuudelle Eteläiseltä Heikelintieltä itään), mutta sitä ei siis esitetty tehtäväksi edellä mainituista syistä johtuen.

Yhdyskuntavaliokunta hyväksyi esityksen ja se lähetettiin edelleen KH:lle ja KV:lle hyväksyttäväksi. Kaupunginhallitus (27.5.2019 § 115) päätti kuitenkin palauttaa päätöksen valmisteltavaksi erityisesti lasten turvallisuuden näkökulmasta, mutta kuitenkin maisemalliset seikat huomioiden.

Asia oli uudelleen esillä yhdyskuntavaliokunnassa 8.10.2019 (§ 113). Asiassa tuotiin tuolloin esiin seuraavaa:

Kuntatekniikka on tarkastellut Kauniaisten koulujen ja päiväkotien saavutettavuutta kävellen ja pyöräillen lasten ja nuorten turvallisuuden näkökulmasta. Koulujen ja päiväkotien saavutettavuuden näkökulmasta Kauniassa on kattava jalankulku- ja pyöräilyverkko. Väylien laatutasossa ja keskeisten kulkumuotojen kilpailukyvyyn nostamisessa on parannettavaa sekä

verkkohierarkian selkeyttämisessä, mutta verkon kattavuus on valtakunnallisten suositusten mukainen seuraavassa selostetun perusteella.

Nykyisen kävely- ja pyöräilyverkon kattavuus

Kävely- ja pyöräilyverkon kattavuutta tarkastellaan verkon silmäkoon perusteella. Siellä missä Kauniaisissa on asutusta 500 metrin säteellä, on myös rakennettu jalkakäytävä tai yhdistetty jalka- ja pyörätie tai viherreitti. Kaikki yhteydet ovat valaistuja ja kunnossapidon piirissä eli väylät ovat turvallisia kulkea ympärivuotisesti. Väylän valtakunnallisten jalankulku- ja pyöräväylien suunnitteluohjeiden (11/2014) mukaan tiiviissä maankäytössä pyöräliikenteen verkoston ohjeellinen silmäkoko alueverkolle on 200–500 metriä, mikä täyttyy Kauniaisissa (**oheismateriaali**).

Koulujen ja päiväkotien saavutettavuuden näkökulmasta ympärivuotisesti kunnossapidettäviä yhteyksiä on sekä viher- että katuympäristössä kattavasti. Paikkoja, joissa ei ole jalkakäytävää tai yhdistettyä väylää pyöräilyn kanssa ja joissa nykyinen verkko olisi täydennettävissä, ovat vähäliikenteiset tonttikadut sekä muutama kokoojakatu (Pohjoinen ja Eteläinen Heikelintie, Kavallintie ja Kandidaatintie). Näiltäkin kaduilta on tosin kohtalaisen lyhyet yhteydet kevyen liikenteen verkostoon, vaikka itse kadulta jalkakäytävä puuttuisikin.

Pyöräilyn osalta verkosto on myös kattava. Suurin osa pyöräväylistä on yhdistettyjä kävely- ja pyöräväyliä. Yhdistetty väylä on turvallinen ja sujuva ratkaisu silloin, kun kyse ei ole jalankulun tai pyöräilyn pääväylästä ja väylän leveys erotteluun on riittävä. Tarkastelussa todettiin, että pyöräverkon turvallisuuden ja sujuvuuden näkökulmasta verkon laatutasossa on parannettavaa. Tällä hetkellä liian kapeat ja yhdistetyt väylät aiheuttavat konfliktitilanteita jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden välille. Pyöräilyn sujuvoittamiseksi ja sen kilpailukyvyen nostamiseksi olisi hyvä, jos pyöräily ohjattaisiin siihen sopivilla tonttikaduilla (nopeusrajoitus 30 km/h, vähän liikennettä) ajoradalle yhdistettyjen väylän sijasta. Ohjeistus on valtakunnallisen ohjeistuksen mukainen. Pyöräilyn osoittaminen ajoradalle hiljaisilla tonttikaduilla rauhoittaa tonttikatujen liikennettä, parantaa kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta ja liikkumisen sujuvuutta. Alle 12-vuotiaat lapset saavat ajaa pyörällä jalkakäytävällä.

Suunnitelmatilanne ja aiempi päätöksenteko

Pohjoista - ja Eteläistä Heikelintietä sekä Kavallintietä koskevia hoito-ohjeita ja investointihankkeiden suunnittelua ja toteutusta on ohjeistettu kaupungin arvokkaiden tiemaisemien hoitosuunnitelmassa (ylk 12.8.2012). Hoitosuunnitelmassa on näiden katujen osalta todettu, että jalkakäytävän rakentaminen ei ole suositeltavaa. Kavallintien osalta jalkakäytävän rakentamista on käsitelty tarkemmin yhdyskuntalautakunnan kokouksessa 25.4.2017 § 47 edellä valmistelutekstissä selostetulla tavalla. Mikäli poliittinen tahtotila on kuitenkin näiden päätösten jälkeen muuttunut, on Kavallintien suunnittelu sisällytettävä kaupungin investointiohjelman ja varattava toteutukselle määräraha.

Yhteenveto

Kauniaisissa kävelyn ja pyöräilyn verkko on tarpeeksi tiheä tarjotakseen lapsille turvallisen yhteyden alueen kouluihin ja päiväkoteihin. Kauniaisissa on erillisiä jalkakäytäviä, lähinnä tonttikatujen yhteydessä sekä pyöräiliikenteen väyliä, joiden yhteydessä on joko yhdistetty tai eroteltu jalkakäytävä. Nämä sekä viherreitit muodostavat turvallisen verkoston koulumatkoille. Turvallisuuden ja reittien houkuttelevuuden lisäämiseksi tulisi kuitenkin panostaa väylien laatutasoon. Laatutekijöitä ovat mm. väylän riittävä leveys, pinnan tasaisuus, risteysalueiden sujuvuus, kulkumuotojen erottelu vilkkaimmilla väylillä, pyöräilyn siirtäminen ajoradalle nopeusrajoituksen ollessa 30 km/h tms.

Koulureittien kartoituksessa nousi esille kolme yhteystarvetta, joissa ei ole tällä hetkellä erillistä jalkakäytävää ja joihin koulujen ja päiväkotien saavutettavuuden näkökulmasta yhteys olisi perusteltu: Kavallintie (välillä Eteläinen Heikelintie ja Jollakuja), Kandidaatintie (välillä Kavallintie ja Helsingintie) sekä Pohjoinen Heikelintie (välillä Vanha Turuntie- Pohjoinen suotie).

Kavallintiellä jalkakäytävä mahdollistaisi turvallisen oikoreitin asuntoalueen läpi Helsingintielle ja Gallträskin alueelle. Pyöräiliikenne on turvallista sijoittaa nykyisen tapaan ajoradalle, kun liikennemäärät ovat pieniä ja nopeusrajoitus 30 km/h. Alle 12-vuotiaat lapset saavat ajaa jalkakäytävällä. Aiempien selvitysten mukaan jalkakäytävä olisi teknisesti mahdollista toteuttaa, mutta voimassa oleva päätös on priorisoinut arvokkaiden tiemaisemien hoitosuunnitelman linjauksen. Todettakoon, että valtuustoaloitteessa mainittu urakka on sittemmin valmistunut.

Pohjoinen Heikelintie on myös merkitty Kauniaisten arvokkaiden tiemaisemien hoitosuunnitelmaan yhdeksi katuosuudeksi. Suunnitelmassa esitetään, että liikenneturvallisuuden näkökulmasta jalkakäytävän rakentamista voidaan harkita jyrkän mäen kohdalle. Turvallisen yhteyden jatkuvuuden näkökulmasta jalkakäytävä olisi hyvä rakentaa Vanhalle Turuntielle asti, josta se liittyy olemassa olevaan verkostoon. Pohjoinen Heikelintie on jalkankulkijoiden ja pyöräilijöiden näkökulmasta käytetty yhteys niin Työväen Akatemialle kuin Vanhalta Turuntieltä tuleville liikkujille. Jyrkkä mäki tekee tällä hetkellä yhteydestä turvattoman ja epämiellyttävän kulkea. Yksi vaihtoehto kiertää Pohjoisen Heikelintien mäki on ohjata kävely- ja pyöräiliikenne Rickhardinkujan kautta. Tarkempi arvio toteuttamiskelpoisuudesta vaatii suunnittelua. Pohjoisen Heikelintien osalta tulee tehdä Kavallintietä vastaava päätös, priorisoidaanko arvokkaita tiemaisemien hoitosuunnitelmassa esitettyjä ohjeita vai voidaanko siitä poiketa kävely- ja pyöräilyverkon täydentämisen vuoksi.

Kandidaatintien osalta jalkakäytävä parantaisi Kavallinmäen alueen liikenneturvallisuutta ja täydentäisi kävelyverkkoa. Kandidaatintie on leveydeltään noin 10 metriä, nopeusrajoitus 30 km/h ja se toimii ensisijaisesti tonttikatuna ja kokoojakatuna Gallträskin ja Kavallinmäen alueella. Kapean jalkakäytävän toteuttaminen vaatii tarkempaa suunnittelua.

Kuntatekniikka ehdottaa näiden kolmen yhteyden tarkempaa selvittämistä ja luonnossuunnittelua. Mikäli kohteet ovat toteuttavissa, tulee uudet katusuunnitelmat laatia ja hyväksyä normaalin käytännön mukaisesti ja varata toteutukseen määräraha kaupungin investointiohjelman. Yhteyksien rakentaminen tukisi osaltaan kaupungin strategisia tavoitteita niin turvallisuus-

den, kestävyuden kuin kuntalaisten tasapuolisen kohtelun näkökulmasta. Kävely-yhteyksien parantaminen lisääisi kestävien kulkutapojen kilpailukykyä ja voisi vähentää koulujen saattoliikennettä.

Yhdyskuntavaliokunta hyväksyi edellä olevan vastauksena aloitteeseen ja päätti kehottaa kuntatekniikkaa selvittämään mahdollisuudet jalankulkuyhteyksien täydentämiseksi Kavallintielle, Pohjoiselle Heikelintielle ja Kandidaatintielle (YLKV 8.10.2019 § 113).

KH:

KV merkitsee tiedokseen edellä olevan vastauksena tehtyyn valtuustoaloitteeseen jalkakäytävän rakentamisesta Kavallintielle ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.